

DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO

Digiturvabarometri

Tiivistelmä ja raportti tuloksista

20.10.2021

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Raportin yhteenveto	2
2.1	Suomi on houkutteleva kohde rikollisille korkean digitalisaatioasteen takia.....	2
2.2	Luottamus digitaaliseen toimintaympäristöön on edelleen hieman laskussa	3
2.3	Henkilöstön osaaminen on kehittynyt neljässä vuodessa	5
3	Raportin yksityiskohtaisemmat tiedot.....	6
3.1	Henkilöstöryhmät ja vastaajien toimialat	6
3.2	Vapaa-ajalla huolestuttavat tietojen keruu sekä huijaukset ja varkaudet	6
3.3	Työpaikalla huolestuttavat johdon sitoutumisen näkymättömyys ja omat virheet.....	6
3.4	Koronavirusaika on ollut digimaailmassa mahdollisuus, mutta tulevaisuudessa etenkin oma jaksaminen huolettaa.....	8

1 Johdanto

Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtoryhmä (VAHTI) päätti kokoukses-
saan 26.8.2020 Digiturvabarometri-kyselyn toteuttamisesta. Kysely käynnistettiin
29.9. ja se oli avoinna 12.10.2020 asti. Barometri päätettiin jättää avoimeksi myös tä-
män päivämäärän jälkeen, jolloin sen avulla voidaan tuottaa seurantatietoja myös
myöhemmin ajankohtina.

Tässä raportissa julkaistaan kyselyn ensimmäisten tulosten (lokakuun 2020) ohella
tilanne 14.6.2021 sekä 15.10.2021 osalta sekä yhteenveto keskeisistä muutoksista
vuoden jakson aikana.

Alla olevissa luvuissa ensimmäinen luku kertoo lokakuun 2021 tilanteen, perässä su-
luissa olevat luvut kesäkuun 2021 ja viimeinen luku lokakuun 2020 tilanteen.

VAHTI-johtoryhmä on käsitellyt näitä tuloksia kokouksissaan 20.10.2020 ja 16.6.2021
sekä työseminaarissa 26.8.2021.

2 Raportin yhteenveto

Digi- ja väestötietoviraston lokakuun 2020 alussa toteuttamaan digiturvabarometriin
on saatu kaikkiaan 4690 vastausta (kesäkuuhun 2021 mennessä 2645 – lokakuussa
2020 yhteensä 1723) sekä erikseen 169 vastausta Julkisen hallinnon digitaalisen tur-
vallisuuden johtoryhmän (VAHTI) johtajille ja asiantuntijoille toimitettuun kyselyyn. Ba-
rometrin lokakuun 2020 tuloksista voidaan siten arvioida, miten VAHTI-toimintaan
osallistuvien henkilöiden vastaukset poikkeavat muista vastauksista.

VAHTI-toimintaan osallistuvilla ei ole toteutettu erillistä kyselyä ensimmäisen kyselyn
jälkeen, nämä VAHTI-tulokset on jätetty tästä raportin yhteenvedosta koskien myös
kesäkuun 2021 tuloksia. Tämä vaikuttaa jonkin verran tuloksiin verrattuna aikaisem-
piin raportteihin. Voit tutustua myös näihin VAHTI-vastaajien vastaukset sisältävään
raporttiin [täältä](#).

Kesäkuussa 2021 julkaistussa tiedotteessa on laskettu mukaan vuoden 2020 raportin
julkaisun jälkeen saadut 922 uutta vastausta, joita verrataan vuoden 2020 tietoihin.
Tiedote on ladattavissa [täältä](#).

2.1 Suomi on houkutteleva kohde rikollisille korkean digitalisaatioasteen ta- kia

Suomi on yksi maailman digitalisoiduimmista ja eniten teknologiaa hyödyntävistä kan-
sakunnista, minkä vuoksi meihin kohdistuu enemmän uhkia kuin useimpiin muihin
valtioihin. Ansaitusti voidaan todeta, että olemme digitaalisessa maailmassa merkittä-
västi kokoamme suurempia.

Koska globaali verkkorikollisuus ei tunne rajoja, se näkyy myös Suomessa koko ajan
kehittyvinä kyberhyökkäysyrityksinä ja verkkorikollisten kalastelu- ja huijauskeinoina,
käytännön arjessa esimerkiksi erilaisina huijausviesteinä tai -puheluina. Onnistuneiden
kyberhyökkäysten lisääntyminen ja niihin liittyvä uutisointi voivat aiheuttaa sen,
että henkilöstö, kansalaiset sekä muut ryhmät eivät uskalla hyödyntää digitaalisen

toimintaympäristön tarjoamia loistavia mahdollisuuksia. Lisäksi korona-aika on kasvattanut kansainvälistä kybervakoilua.

Viimeisen 1,5 vuoden aikana ovat globaalisti yleistyneet lunnashaittaohjelmahyökkäykset, joissa lunnaiden vaatimista tehostetaan vuotamalla julkisuuteen esimerkkejä salassa pidettävistä tai muuten arkaluonteisista tiedoista. Ennakolta suojautumista ja varautumista tällaisiin hyökkäyksiin tulee pitää jokaisessa organisaatiossa yhtenä keskeisenä skenaariona. Mitä kriittisemmästä toimialasta on kyse (esimerkiksi kriittinen infrastruktuuri, sote, julkinen hallinto, rahoitus, tuotekehitys), sitä todennäköisemmin organisaatioon kohdistuu tällainen uhka.

Uhkien varautumiseksi meidän pitää aktiivisesti parantaa tuottamiemme ICT-palveluiden turvallisuutta sekä henkilöstön digiturvaaosaamista. Osaamisen kehittämisellä edistetään henkilöstön kykyä toimia turvallisesti myös vapaa-ajalla ja kansalaisina.

2.2 Luottamus digitaaliseen toimintaympäristöön on edelleen hieman las- kussa

Barometrin kesän ja nyt tuoreimmat lokakuun 2021 tulokset osoittavat, että vastaajien luottamus digitaaliseen toimintaympäristöön on laskenut vuoden 2017 Henkilöstön ja johdon [tietoturvabarometrin](#) toteuttamisen jälkeen sekä lokakuun 2020, kesäkuun ja nyt vuotta myöhemmin vuoden 2021 aikana.

Todennäköisimmät syyt vuosien 2017 – 2021 väliseen muutokseen liittyvät siihen, että yhä useampi vastaaja on joutunut erilaisten digitaaliseen toimintaympäristöön kohdistuvien hyökkäysten kohteeksi ja on saattanut menettää omia henkilötietoja, rahaa tai molempia. Tämän ohella median uutisointi erilaisista globaaleista ja viimeisten vuosien aikana myös kansallisista kyberhyökkäyksistä on muuttunut merkittävästi kuluneiden neljän vuoden aikana.

Toinen keskeinen syy voi olla se, että edellä mainituista huijausyrityksistä on tullut osa arkeamme. Barometrin tulosten mukaan jokainen meistä saa erittäin paljon huijaussähköpostiviestejä (työtehtävissä 64,8% (66,0%), vapaa-ajalla 74,8% (73,7%) vastaajista) ja huijauspuheluita (työtehtävissä 43,6% (46,6%), vapaa-ajalla 60,6% (61,2%)). Verrattuna lokakuun 2020 tietoihin, huijaussähköpostiviestien ja huijauspuheluiden osalta määrä on pysynyt lähes samalla tasolla, muutokset ovat muutaman prosentin sisällä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että meidän tulee jatkaa henkilöstön osaamisen kehittämistä koskien tällaisten viestin tunnistamista. Suosittelemme organisaatioita hyödyntämään Digi- ja väestötietoviraston tuottamia [Digiturvallinen elämä](#) verkkokoulutuksia ja peliä, joiden avulla henkilöstö voi opiskella ja varautua näihin digimaailman uhkien turvallisesti esimerkiksi pelin sisällä.

Eräs huolestuttava ilmiö liittyy vastaajien käyttämien ICT-palveluiden luotettavuuteen, 59,2% (59,4% - 57,9%) vastaajista on joutunut keskeyttämään tärkeitä tehtäviä käytössä olevan palvelun häiriön takia ja vapaa-ajallakin tämä on aiheuttanut ongelmia 24,4% (23,7% - 24,7%) vastaajista. Tämän ymmärtää hyvin, koska meistä jokainen kokee säännöllisesti erilaisia ongelmia digipalveluiden, mutta myös laitteiden osalta.

Tämä ei johdu suinkaan siitä, että palveluita tuotettaisiin huonosti tai laitteet hajoaisivat Suomessa herkemmin vaan siitä, että meidän digitalisaation ja ICT:n käyttöaste on erittäin korkea.

Jokaisen organisaation tulee tunnistaa ja priorisoida heidän toiminnassaan kriittisimmät palvelut ja keskittyä näiden toiminnan jatkuvuuden ja varautumisen kehittämiseen tehdyn riskiarvion perusteella. Tässä kannattaa apuna käyttää myös Digi- ja väestötietoviraston tuottamia [TAISTO-harjoituksia](#).

Jokainen mediassa esille noussut henkilötietojen tietoturvaloukkaus lisää kansalaisten huolta siitä, kuinka turvassa heidän luovuttamansa tiedot ovat. Siksi jokaisen henkilötietoja käsittelevän organisaation velvollisuus on huolehtia ja seurata palveluiden digitaalisen turvallisuuden tilaa ja toteutumista nykyistä aktiivisemmin.

Luottamuksessa oli selkeitä eroja, kun kysyttiin miten paljon vastaajat luottavat omaan työnantajaansa, viranomaisiin sekä sellaisiin yrityksiin, jotka käsittelevät vastaajan henkilö- tai muita tietoja.

Luottamus oman työnantajan 81,9% (83,3% - 84,4%) sekä viranomaisten 78,8% (79,1 - 80,9%) kykyyn käsitellä vastaajan henkilö- ja muita tietoja luottamuksellisesti on edelleen korkealla tasolla, vaikka laskua tässä on oman työnantajan osalta 1,4% ja viranomaisen osalta 0,3%.

Vastaavasti työnantajaan ei luota tai ei luota lainkaan 3,0% (2,5% - 2,1%) ja viranomaisten osalta 3,1% (2,9% - 2,6%). Luottamus on heikentynyt tältä osin työnantajan osalta 0,5% ja viranomaisten osalta 0,2%. Tulosta voidaan kokonaisuutena pitää hyvänä, ja onkin toivottavaa, että tällainen luottamuksen taso voidaan edelleen Suomessa säilyttää.

Edelliset lukemat ovat hyvin linjassa Tilastokeskuksen tuottaman Kansalaispulssi-kyselyn tulosten kanssa, jossa valtionhallintoon luottaa 74% kansalaista, osaan viranomaisia tätäkin enemmän.

Yrityksiä koskevissa vastauksissa painottuu ”luotan jonkin verran” 54,1% eli (54,8% - 53,9%), vastaavasti ”luotan paljon” tai ”luotan erittäin paljon” valitsi 26,2% (26,5% - 28,0%) vastaajista. Epäluottamus lisääntyy oleellisesti, sillä 19,7% (18,8% - 18,1%) vastaajista ei luota tai ei luota lainkaan.

Tätä selvästi yrityksiin kohdistuvaa matalampaa luottamusta voi arvioida esimerkiksi siitä näkökulmasta, että osa vastaajista on saattanut kokea käyttämiensä yritysten palveluiden toiminnan luottamusta heikentävänä. Eräs selittävä tekijä on myös se, että vastaaja on käyttänyt sellaista palvelua, josta esimerkiksi käyttäjätunnuksia ja salasanoja, sekä mahdollisesti myös muita tietoja on vuotanut ulkopuolisille tahoille. Esimerkiksi 25,3% vastaajista totesi, että ”Olen käyttänyt palvelua, joka on joutunut tietomurron kohteeksi ja käyttämäni salasana on todennäköisesti päätyneet rikollisille.” Lisäksi 7,4% vastasi, että vapaa-ajalla ”Henkilökohtaiset tietoni ovat joutuneet tietovuodon tai tietomurron kohteeksi.” On ymmärrettävää, että näiden kohdistuessa pääosin muihin kuin viranomaisten tai oman työnantajan palveluihin, se heijastuu luottamuksen heikentymisenä.

2.3 Henkilöstön osaaminen on kehittynyt neljässä vuodessa

Barometrin tuloksista voi nostaa esille käsityksen, että vastaajaryhmä kokee oman digiturvaosaamisesta parantuneen. Suurin osa vastaajista, 83,3% (84,6% - 84,8%) arvioi oman osaamisen digitaalisten palveluiden ja laitteiden turvallisessa käytössä olevan hyvä tai erittäin hyvä. Lukuja voidaan pitää merkittävästi odotettua parempana, mutta tyypillisesti tällaisiin kyselyihin vastaavat henkilöt, jotka osaavat ja huolehtivat turvallisuudesta muutenkin keskivertoa paremmin omassa toiminnassaan.

Tietoturvakoulutusten voidaan arvioida kehittyneen suotuisasti vuoden 2017 jälkeen. Vuoden 2017 tietoturvabarometrissa 42,3% vastasi, että koulutuksen puutteellisuus ei huolestuta ja vastaavasti lokakuussa 2021 ei-huolestuneita oli 57,0% (59,3% - 58,9%). Vaikka tämä on laskenut edellisestä 2,3%, edelleen 14,7% parantumista voidaan pitää hyvänä suuntauksena ja se on osoitus määrätietoisesta digitaalisen turvallisuuden koulutuksen kehittämisestä.

Henkilöstön osaamista tulee kuitenkin kehittää entisestään. Digi- ja väestötietovirasto sekä muut viranomaiset ottavat tulokset huomioon kehittäessään uusia ohjeistuksia, koulutuksia ja kampanjoita. Suosittelemme kaikkia organisaatioita tutustumaan Digi- ja väestötietoviraston maksuttomiin Digiturvallinen elämä -verkkokoulutuksiin ja -peiliin osoitteessa <https://dvv.fi/digiturvallinen-elama>.

3 Raportin yksityiskohtaisemmat tiedot

3.1 Henkilöstöryhmät ja vastaajien toimialat

Vastaajista 78,6% (77,2% - 72,9%) edusti henkilöstöä, päällikkönä, johtajana tai organisaation johtoryhmän jäsenenä toimi 14,8% (15,8% - 17,5%), johtoryhmän jäseniä oli 4,5% (3,5% - 6,2%).

Vastaajien toimialat olivat valtionhallinto 57,5% (61,1% - 63,3%), kunta tai kuntayhtymä 27,4% (18,4% - 21,7%), yliopisto tai AMK 5,9% (9,4% - 6,1%), yritys 3,0% (5,7% - 4,7%) ja muu 1,7% (3,0% - 2,0%).

3.2 Vapaa-ajalla huolestuttavat tietojen keruu sekä huijaukset ja varkaudet

Kysyttäessä, mitkä asiat huolestuttavat eniten vapaa-ajalla, saatiin selkeä neljän kärki, jokainen tulos on omassa sarakkeessaan. Tähän on laskettu vain ne vastaukset, joissa vastaajaa kyseinen kohta huolestuttaa paljon tai erittäin paljon.

	10/21	6/21	10/20
Palveluihin syöttämiäni tietojani käsitellään väärin tai minulle epäedullisella tavalla	40,7%	40,0%	38,2%
Palvelu tai laite kerää minusta luvatta henkilötietoja	39,2%	38,6%	37,4%
Joudun identiteettivarkauden uhriksi	31,6%	30,3%	29,3%
Joudun sellaisen hyökkäyksen tai huijauksen kohteeksi, jolloin menetän tärkeitä tietojani tai rahaa	25,6%	27,0%	23,1%
En tiedä, mihin asioihin pitää kiinnittää huomiota internet-verkkoon liitettävää laitetta kotiini hankkiessa	13,7%	13,2%	12,8%
En osaa suojata ja tehdä laitteiden käyttämisestä turvallista	13,4%	12,6%	12,6%
En osaa tallentaa ja varmuuskopioida tietoja niin, että ne ovat varmasti turvassa	11,4%	10,2%	10,5%
En osaa käyttää laitteita ja palveluita turvallisesti	8,1%	7,6%	7,2%

Jokainen edellä oleva osa-alue on kasvattanut huolestumista lokakuun 2020 ja lokakuun 2021 välillä. Tässä huolestumisen lisääntyminen tarkoittaa samalla myös sitä, että henkilöstön osaaminen ja tietoisuus on parantunut, jolloin kyky vastata kysymyksiin on myös parantunut.

3.3 Työpaikalla huolestuttavat johdon sitoutumisen näkymättömyys ja omat virheet

Kysyttäessä, mitkä asiat huolestuttavat omalla työpaikalla, ainoastaan kaksi vastausta ylitti 10% rajan. Tästä huomaa sen, että vapaa-aikaan liittyvät asiat huolestuttavat vastaajia enemmän, tosin kysymykset ovat myös erilaisia.

VAHTI / Rousku Kimmo (DVV)

20.10.2021

10/21 6/21 10/20

Organisaationi johto ei panosta riittävästi turvallisuuden toteuttamiseen
14,9% 13,9% 13,1%

Teen sellaisen virheen, joka voi paljastaa vahingossa salassa pidettäviä tai henki-
lötietoja julkisuuteen
12,4% 11,6% 10,7%

En osaa luokitella oikein käytössäni olevien tietojen julkisuutta
9,2% 8,7% 8,1%

Kaikkien kärkikolmikossa olevien huolien osalta huolestuminen on lisääntynyt hieman
lokakuun 2020 ja lokakuun 2021 välillä, kuten edellisessäkin kohdassa.

Erityisesti ensimmäinen kohta koskien johdon näkymistä turvallisuuden toteuttami-
sessa on huoli, johon tulee reagoida. Vastaavasti, jos henkilö pelkää käyttää palve-
luita ja laitteita työtehtävien hoitamisessa, saattaa se heikentää toiminnan tehok-
kuutta. Myös ylivarovaisuus saattaa aiheuttaa erilaisia poikkeamia.

Huoli tietojen luokitteluosaamisen puuttumisesta johtuu osaltaan siitä, että vuoden
2020 alussa voimaan astunut tiedonhallintalaki on muuttanut ja laajentanut salassa
pidettävien tietojen luokittelua koskemaan laajemmin julkista hallintoa.

Erityisesti kahteen alimpaan kohtaan voidaan reagoida osaamisen kehittämisellä
ja ensimmäiseen kohtaan johdon viestinnällä turvallisuuden kehittämiseen liittyen.

Jokaisen organisaation johdon tulisi aktiivisesti tuoda kuukausittain esille sitä työtä,
jota johdossa ja koko organisaatiossa tehdään organisaation turvallisuuden ylläpitä-
miseksi ja kehittämiseksi. Eräs hyvä tapa on nostaa tämä esille johdon näkökulmasta
henkilöstöinfo-tilaisuuksissa tai muissa säännöllisissä henkilöstölle suunnatuissa
viesteissä.

10/21 6/21 10/20

Minulle ei ole tarjolla koulutusta, jossa laitteiden ja palveluiden turvallista käyttöä
voisi oppia
9,1% 7,9% 7,7%

En osaa valita oikeanlaista palvelua käsittelemilleni tiedoille
6,8% 6,2% 6,2%

En osaa hallita palveluiden salasanoja turvallisesti
5,3% 4,8% 4,5%

En tunne vastuitani käyttäessäni palveluita ja laitteita
5,1% 4,5% 4,2%

En osaa valita oikeanlaista työskentelytilaa
käsittelemilleni tiedoille
5,0% 4,7% 4,4%

En osaa käsitellä käytössäni olevia tietoja
turvallisesti nettipalveluissa
4,4% 4,2% 3,8%

Etätyöskentely-ympäristöni kotona ei ole riittävän turvallinen tarvitsemilleni asia-
kirjoille ja tiedoille
3,9% 3,3% 3,0%

Edellisistä seitsemästä huolesta kannattaa esille nostaa alin kohta, koskien etätyöympäristön turvallisuutta. Vaikka tämä on vuodessa noussut 0,09 prosenttiyksikköä, (3,0% => 3,9%), voidaan tätä huolestumista pitää yllättävän matalana. Eräs selitys tähän liittyy siihen, että tällaiseen avoimeen Digiturvabarometri-kyselyyn vastaavat sellaiset henkilöt, joilla on parempi kyky ja osaaminen huolehtia oikeaoppisesta turvallisuuden toteuttamisesta ja tietoaisteistojen käsittelystä kuin muilla vastaajilla.

3.4 Koronavirusaika on ollut digimaailmassa mahdollisuus, mutta tulevaisuudessa etenkin oma jaksaminen huolettaa

Koronaviruspandemian 19 kuukauden aika näkyy tuloksissa osin positiivisina havaintoina, mutta edessä oleva jakso nähdään kuitenkin huolestuttavana työtehtävissä työn kuormittavuuden ja henkisen jaksamisen osalta.

Barometrin tulos vahvistaa jo aiemmin esitetyn positiivisen havainnon, että valtaosa henkilöstöstä kokee kuluneen 19 kuukauden ajanjakson todella tehokkaana, positiivisena kautena työtehtävien ja etätyöskentelyn osalta. Tulos vastaa myös muualla aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia.

Kysymykseen ”Miten koronaviruspandemian seuraukset ovat vaikuttaneet (esimerkiksi siirtyminen etätöihin, muut mahdolliset muutokset) suoriutumiseesi omista työtehtävistäsi?”, 36,6% vastaajista (34,0% - 32,2% vuonna 2020) toteaa tilanteen parantuneen tai parantuneen merkittävästi. Vastaavasti tilanteen kokee heikentyneen tai heikentyneen merkittävästi 11,3% (11,8% - 12,3%) vastaajista.

Lisäksi vastaajat ovat arvioineet, että myös viranomaisasiointi on sujunut koronaviruspandemian aikana selvästi paremmin kuin aikaisemmin. Tämä on kyselyn eräs keskeisiä positiivisia havaintoja. Kysymykseen vastanneiden Hyvin tai erittäin hyvin vastanneiden osuutta 48,7% (46,9% - 45,1%) voidaan pitää erinomaisena tuloksena.

Lisäksi 48,1% (50,5% - 52,7%) vastaajista on todennut voineensa hoitaa viranomaisasioita samalla tavalla kuin ennen. Vastaajista 3,1% (2,5% - 2,1%) kokee tilanteen heikentyneen eli asioiden hoitaminen on onnistunut huonosti tai erittäin huonosti.

Edellä olevia suotuisia tuloksia varjostaa synkempi näkymä tulevaisuuteen. Vastaajista 22,0% (28,6% - 32,0%) arvioi pandemian heikentävän työtehtävien hoitamista jonkin verran tai merkittävästi seuraavan kuuden kuukauden aikana. Tässä on ilahduttavasti kuitenkin laskua vuoden takaiseen 10 prosenttiyksikköä. Myönteiseksi tilanteen arvioi 23,9% (20,8% - 19,3%) vastaajista, ts. tilanne parantuu jonkin verran tai merkittävästi ja myös tässä tilanne on parantunut vuoden takaiseen 4,6 prosenttiyksikköä.

Selkeä enemmistö vastaajista 51,1% (48,6% - 47,1%) kuitenkin kokee, että koronavirus ei vaikuta työtehtävien hoitamiseen mitenkään.

Tuloksista käy ilmi myös, että koronaviruksen arvioidaan vaikuttavan vapaa-ajan toimintaan edelleen selvästi haitallisemmin kuin työtehtävien hoitamiseen. 44,2% (58,8% - 64,8%) vastaajista toteaa koronaviruksen heikentävän vapaa-ajan toimintaa jonkin verran tai merkittävästi, tässä on kehitystä positiiviseen suuntaan vuoden

takaiseen peräti 22,6 prosenttiyksikön verran, joten vastaajien usko koronaviruspandemian heikentymiseen käy ilmi myös tässä vastauksessa. Vastaavasti 24,9% (16,5% - 12,0%) vastaajista arvioi vaikutuksen myönteiseksi, eli parantavan vapaa-ajan toimintaa jonkin verran tai merkittävästi, tässä parantumista vuoden takaiseen 12,9%. Vastaavasti 29,0% (23,3% - 22,3%) vastaajista kokee, että koronavirus ei vaikuta mitenkään vapaa-ajan toimintaan.

Digiturvabarometrin viimeinen pandemia-aiheinen kysymys koski työn kuormittavuutta ja henkistä jaksamista tulevana syksynä. Edelleen peräti 42,2% (42,9% - 44,8%) vastaajista näkee kuluvaan vuoden raskaampana tai merkittävästi raskaampana kuin viime vuoden. Tätä tasapainottaa hieman se, että 18,3% (16,2% - 15,7%) vastaajista näkee tilanteen positiivisempänä eli jonkin verran tai merkittävästi kevyempänä kuin viime vuoden. Vastaajista 39,5% (40,9% - 39,4%) näkee tilanteen samanlaisena kuin viime vuoden.

Tätä tulosta voidaan pitää barometrin korona-aiheisiin kysymyksiin liittyvänä tärkeimpänä havaintona ja kehittämiskohteena. Vaikka kulunut korona-aikakausi on sujunut merkittävästi etukäteen kuviteltua paremmin työtehtävien ja digitaalisten palveluiden hyödyntämisen näkökulmasta, vastaajien tulevaisuuden näkymä on hyvin huolestuttava työn kuormittavuuden ja jaksamisen näkökulmasta.

Tässä tuloksessa huolestuttaa se, että stressaantunut, kuormittunut, huolissaan ja työkiireessä oleva työntekijä tekee helpommin inhimillisiä virheitä, jotka voivat aiheuttaa erilaisia vaaratilanteita digimaailmassa. Tämän havainnon sekä verkkorikollisten aktivoitumisen takia tulemme todennäköisesti jatkossakin lukemaan entistä useammin onnistuneista kyberhyökkäyksistä sekä globaalilla että kansallisella tasolla.

Työn kuormittavuus ja henkinen jaksaminen ovat asioita, joista jokaisen organisaation johtoryhmän, henkilöstöhallinnon ja esimiesten tulee huolehtia. On hyvä selvittää keinoja, joilla henkilöstön resilienssiä, sietokykyä, ja jaksamista voidaan ylläpitää ja vahvistaa.